

صبر در مثنوی معنوی مولانا (دفتر اول، دوم و سوم)

دکتر احمد رضانظری چروده

دکتر معصومه نظری چروده

چکیده

صبر مقام پنجم از مقامات عرفانی است، پیوسته نیک فرجام است و گنج و ظفر به بار می‌آورد. در واقع، صبر کردن بر سختی‌ها، اگرچه جنبه‌ی مادی و نفسانی زندگی را نابود می‌کند، اما انسان با آن به معنویت و حقیقت دست می‌یازد. خداوند در آیات متعددی از قرآن کریم، درباره‌ی این مقام سخن گفته، بندگان مؤمن خویش را به داشتن صبر دعوت نموده است. در احادیث نبوی و ائمه‌ی اطهار نیز صبر، کلید گشایش کارها دانسته شده است. در مقاله‌ی حاضر، اهمیت و نقش صبر در سلوک عرفانی از دیدگاه مولانا در سه دفتر نخست مثنوی، مورد بررسی قرار گرفته است. نتایج به دست آمده نشان می‌دهد که به زعم مولانا، صبر عبارت است از رنج ناپایدار و خلاف نفسی که منتهی به خوشی‌های جاودان و لذت‌های شگرف می‌شود. واژگان کلیدی: مقامات عرفانی، صبر، مولانا، مثنوی.

acharvadeh@gmail.com

استادیار دانشگاه آزاد آستارا

nazarimasoume@gmail.com

استادیار دانشگاه آزاد آستارا